

Sønderjylland

En mit Avisst.

De hæmlese.

En Petition til den tyske Rigsdag.
33,125 Underskrifter.

I Nummeret for Fredag den 12. Apr. behandler "Königsberger Darwingsche Zeitung" Spørgsmålet om de hæmlese. Bladet skriver:

"I Norden har hæmlese, at det vil lykkes at få en løsning ved den foregaaende ændring af Loven om Ejendomsselskab og Lov af Statsborgeretten. Det er indsendt flere Petitioner. Rigsdagsmand H. P. Hansen er som befærdt Medlem af Udvæglet, og det er sikkert ikke noget tilfælde, at Regeringspræsidenten på grund af hæmlese har udvældt tilbørs til de lokale Myndigheder i Nordvestjylland for at få oplysninger om de hæmlese — denne Herre har hidtil gjort sig bekendt ved sine Strafse mod hæmlese. Det er et almindeligt Indtryk, at det er nødvendigt at gøre noget, efter at Myndighedernes Forsøg var at trænge de hæmlese til at forlade landet har lidt Skibbrud."

Efter en fortælling af de hæmlese retslige Stilling hedder det videre i Artiklen: Det er fra en vis Side ifølge Kraan til Danmark om Optagelse af dem. Men Optagelsen af dette Kraan vilde fra de hæmlese undgåelig betede Udvægning og for Danmark Optagelse af en Fortjængelsk mod talrige Mennesker, der kom fra en anden Stat og vilde komme i Træng dels ved en pladlig Overgang fra gamle, kendte Forhold til nye Bivsforhold, dels ved den lange, forudgående Fortjængelse."

I det følgende skildrer Artiklen Myndighedernes forskellige Fortjængelseregler mod de hæmlese.

Trots Overenskomsterne af 1873 og 1881 forføgte det at skubbe de hæmlese over til Danmark, Regeringspræsidenten tilbød før Jul en hæmlese en — fjerde Klasse Jernbanebillet til den nærmeste Udenlandsstation. Den danske Indenrigsminister varede med en Forordning til Dømmedomshæmlese. Lige saa resultatløst forlod et Forsøg af de lokale Myndigheder i Haderslev Amt paa at få de hæmlese til at lade sig anføres mod naturlig hæmlese over til Danmark.

Hæmlese der nu end fra vest Side kan anføres mod at naturlig hæmlese over til Danmark, Regeringspræsidenten tilbød før Jul en hæmlese en — fjerde Klasse Jernbanebillet til den nærmeste Udenlandsstation. Den danske Indenrigsminister varede med en Forordning til Dømmedomshæmlese. Lige saa resultatløst forlod et Forsøg af de lokale Myndigheder i Haderslev Amt paa at få de hæmlese til at lade sig anføres mod naturlig hæmlese over til Danmark.

Men man maa derfor haabe, at Danmark vil bemynte Bejligheden til at bringe Sagen ud af Verden. Det vil ikke, vil det betyde my Ikon og my Ujærlighed.

Men først og fremmest: 2000 Personer berøves en af de Menneskerettigheder, som i civiliserede Stater ellers i Reglen erhverves med Fødslen: Netten til at have et Fædreland. Og at Tysklands Øre og Ansæelse ikke ret vel lader sig forene med, at der indenfor dets Landomraade herstår jaadanne tilstande, er netop i de sidste Dage sagt tydeligt nok fra vest Side.

"Rigets" Artikel er en lang Bejdelse af de hæmlese religiøse Stilling og en Kritik af den preussiske Regeringsrepræsentants Holdning. "Den tilske Betragtningsmæde er ikke alene i høj Grad envidig" — skriver det ansætte københavnske Blad, "den er tilsmed ganske blotet for Sans for Spørgsmålets praktiske og retsordige Løsning."

Mads Egholm.

Den 15. April skulde Mads Egholm have tiltrædt de tolv Ugers Arrestkøf i Amtsretsfængslet i Slesvig. Den hæmlese har i dette tilfælde henvendt sig til Regeringspræsidenten om at sende ham Rejsepenge; selv er han jo saa fattig, at han intet ejer, og hans Venner agter ikke at vide ham hjælp til en faaandet Rejse. For ørigt faar vi at se, om den preussiske Regeringspræsident skulde have Billie til at lade Mads Egholm transportere

ved en Betjent til Fængslet fra jern til Dønge i Nørre Sjælland. Den sidste Bedrift indbragte Deltagerne en større Belønning ved Hjemhedsdelen.

Uden at det ophjes om Manden til tilsendt Rejsepenge, skriver han: "Ja Gaar Ettermiddag ved Seksiden blev der ved Postskiftet en Petition over hele Nordvestjylland til Indsamling af Underskrifter. Denne Petition er nu indgaaet til den tyske Rigsdag forhånd med 33,125 Underskrifter. Petitionen begynder saaledes:

"Vi

Den hæmlese Rigsdag. Undertegnede fuldmindige tuske Statsborger beder herved arbejdigt den hæmlese Rigsdag om at optage en Beslutning i Loven om Rigspolitikken om at udskifte statlige Myndigheder i Nordvestjylland for at få en Oplysning om de hæmlese — denne Herre har hidtil gjort sig bekendt ved sine Strafse mod hæmlese. Det er et almindeligt Indtryk, at det er nødvendigt at gøre noget, efter at Myndighedernes Forsøg var at trænge de hæmlese til at forlade landet har lidt Skibbrud."

Efter en fortælling af de hæmlese retslige Stilling hedder det videre i Artiklen: Det er fra en vis Side ifølge Kraan til Danmark om Optagelse af dem. Men Optagelsen af dette Kraan vilde fra de hæmlese undgåelig betede Udvægning og for Danmarks Optagelse af en Fortjængelsk mod talrige Mennesker, der kom fra en anden Stat og vilde komme i Træng dels ved en pladlig Overgang fra gamle, kendte Forhold til nye Bivsforhold, dels ved den lange, forudgående Fortjængelse."

I det følgende skildrer Artiklen Myndighedernes forskellige Fortjængelseregler mod de hæmlese.

Den 19. Apr. indeholder aade "Politiken" og "Riget" ledende Artikler om Sagen.

"Politiken" slutter sin Betragtning med følgende Ord: Det er en almindeligt Regel, der ditteres ikke blot af religiøse, men ogsaa af humane Hensyn, at enhver Person, der er godt indenfor det civiliserede Samfund, maa have en Stat, som han kan holde sig til, og hvorfra han ikke kan udvælges. I Mangel af anden Domning maa denne Stat være Godsejaten, og for de hæmlese Nordvestigers Bedommede er dette Preussen-Tyskland.

Hæmlese der nu end fra vest Side kan anføres mod at naturlig hæmlese over til Danmark, Regeringspræsidenten tilbød før Jul en hæmlese en — fjerde Klasse Jernbanebillet til den nærmeste Udenlandsstation. Den danske Indenrigsminister varede med en Forordning til Dømmedomshæmlese. Lige saa resultatløst forlod et Forsøg af de hæmlese over til Danmark.

Men man maa derfor haabe, at Danmark vil bemynte Bejligheden til at bringe Sagen ud af Verden.

Det er nødvendigt stædig at henvisse til hvilte demokrativede Virksomheder i faaand Optreden fra Myndighedernes Side maa heve i en Kulturstøtte som Preusen. Hvor har man Eksempler paa, at dygtige og flittige Arbejdere, som man hæver til at være ringels Beværdelse i politisk eller andenhedense, er udskiftet for aarlangt Fortjængelse og for lang Tid berøves friheden, saa beres hidtil redeligt forsøgde Faamilier maa føge tilflugt hos Tattingsoen. Giver der nogen anden civiliseret Stat, der optræder faaand, at en hel Klasse af Indbyggere i Stedet for at indgaa lovligt Ejendomsselskab trætes til at leve i løse Fortbinderst for at undgaa, at Børnene bliver hæmlese, men armer Møbelsels Underlaatsforhold. I en Raadte tilfælde er disse bestemmede hæmlese af Danmarksfortjængelseregler faktisk indtrædt. I en af Petitionerne anføres den Udtalelse af en Amtsforhandler, at i hans Distrikts leber 40 unge voksne Mennesker, der er bange for at gifte sig.

Når man har givet de i Tyskland fødte Mæstarquonere saa let Adgang til at blive tilfælle Underfaaender, maa ogsaa Hæmlesehæmlese spørgsmålet kunne løses. Det er nødvendigt, at disse tilstande i Nordvestjylland endelig fjernes ved Lov. At de ikke tjener til Øre for den preussiske Stat indser vel mi selv Dansternes bitræte Djender."

Mads Egholm.

Den 15. April skulde Mads Egholm have tiltrædt de tolv Ugers Arrestkøf i Amtsretsfængslet i Slesvig. Den hæmlese har i dette tilfælde henvendt sig til Regeringspræsidenten om at sende ham Rejsepenge; selv er han jo saa fattig, at han intet ejer, og hans Venner agter ikke at vide ham hjælp til en faaandet Rejse. For ørigt faar vi at se, om den preussiske Regeringspræsident skulde have Billie til at lade Mads Egholm transportere

ved en Betjent til Fængslet fra jern til Dønge i Nørre Sjælland. Den sidste Bedrift indbragte Deltagerne en større Belønning ved Hjemhedsdelen.

Til "Flensborg Avis" skrives:

Til Trods for, at J. Christianen har mættet arbejde hardt for Udskriften, var der altid noget strænde over ham, og naar han med sine jonglende fortalte om sine Oplevelser i Treenarstrægen, var der altid spændt Opmerksomhed blandt Tilhørerne. Sine sidste klar hævdede han hos en Datterdatter, hvor den gamle var Familiens Stolthed. Han modtog Hædersgaven paa 100 Krone fra Abenhouvns Alderdomsrente.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.

Medelby. Guldbryllup. (Fl. Av.) Den 18. April fejrede Aftrætsmand Hans Møller og Hustru, Botilla, født Petersen, i Vedres Guldbryllup. Begge Guldbryllupsfølene, der er 75 Aar gamle, er endnu roske og aandsfriske, og Møller, der i mange Aar har været kendt som en dygtig Brøndgraver, over endnu denne Haandtering.

Egtekaret, der stammer fra Dronningborg, blev der vedtaget med, at de overalt vælte den dybeste Bevilling.